

KONVENCIJA O DOSTAVLJANJU U INOSTRANSTVU SUDSKIH I VANSUDSKIH AKATA U GRAĐANSKIM I TRGOVAČKIM STVARIMA

(Zaključena u Hagu 15. novembra 1965. godine)

(Stupila na snagu 10. februara 1969. godine)

Države potpisnice ove konvencije,

U želji da stvore odgovarajuća sredstva koja obezbeđuju da sudska i vansudska akta koja treba uručiti u inostranstvu budu dostupna primaocu blagovremeno,

U želji da u tom cilju poboljšaju organizaciju uzajamne sudske pomoći pojednostavljenjem i ubrzanjem postupka,

Rešile su da u tom cilju zakluče Konvenciju i složile su se o sledećim odredbama:

Član 1

Ova Konvencija će se primenjivati u svim slučajevima, u građanskim ili trgovačkim stvarima, povodom dostavljanja sudskih ili vansudskih akata radi uručenja u inostranstvu.

Ova Konvencija se neće primenjivati kada adresa primaoca akta nije poznata.

Glava I

SUDSKA AKTA

Član 2

Svaka država ugovornica će odrediti centralni organ koji će primati zahteve za uručenje koji dolaze iz drugih država ugovornica i da postupa u skladu sa odredbama čl. 3. do 6.

Svaka država ugovornica će organizovati centralni organ u skladu sa svojim zakonodavstvom.

Član 3

Državni ili pravosudni organ koji je nadležan prema pravu države molilje uputiće zahtev centralnom organu zamoljene države prema obrascu koji je priložen uz ovu Konvenciju, bez ikakvih zahteva u pogledu legalizacije ili drugih sličnih formalnosti.

Uz zahtev se prilaže akt koji se uručuje ili njegova kopija. Zahtev i akt će se dostavljati u dva primerka.

Član 4

Ako centralni organ utvrdi da zahtev nije u skladu sa odredbama ove Konvencije bez odlaganja će o tome obavestiti državu molilju i izneti svoje primedbe na zahtev.

Član 5

Centralni organ zamoljene države će sam izvršiti dostavljanje akta ili će dostavljanje poveriti odgovarajućoj agenciji:

- a) bilo na način predviđen njenim unutrašnjim zakonom kojim se uređuje uručenje akata u domaćim parnicama licima koja borave na njenoj teritoriji ili
- b) na poseban način koji je zatražen od strane podnosioca zahteva, ukoliko takav način nije u suprotnosti sa zakonom zamoljene države.

Osim u slučaju predviđenom u stavu 1. pod b) ovog člana, akt se uvek može uručiti primaocu koji na to pristane dobrovoljno.

Ako akt treba uručiti u skladu sa stavom 1. ovog člana, Centralni organ može zahtevati da akt bude sastavljen ili preveden na službeni jezik ili na jedan od službenih jezika zamoljene države.

Deo zahteva, prema obrascu koji je priložen uz ovu Konvenciju, koji sadrži rezime akta koji se uručuje, dostaviće se primaocu zajedno sa aktom.

Član 6

Centralni organ zamoljene države ili bilo koji drugi državni organ koji bude označen u tu svrhu, sačinice potvrdu o dostavljanju prema obrascu koji je priložen uz ovu Konvenciju.

U potvrdi će se navesti da je akt dostavljen, način dostavljanja, mesto i datum dostavljanja i ime lica kome je akt dostavljen. Ako akt nije uručen, u potvrdi će se navesti razlozi koji su sprečili uručenje.

Država molilja može zahtevati da potvrda, koja nije izdata od strane centralnog organa ili sudskog organa, bude potvrđena od strane jednog od ovih organa.

Potvrda će se dostaviti direktno podnosiocu zahteva.

Član 7

Štampani tekst na obrascu koji je priložen uz ovu Konvenciju će uvek biti napisan na francuskom ili na engleskom jeziku. On može, takođe, biti napisan i na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države molilje.

Odgovarajuća prazna mesta na formularu biće popunjena ili na jeziku zamoljene države ili na francuskom ili engleskom jeziku.

Član 8

Svaka država ugovornica ima pravo da, bez primene prinudnih mera, vrši dostavljanje sudskih akata licima u inostranstvu direktno preko svojih diplomatskih ili konzularnih predstavnika.

Svaka država može izjaviti da se protivi takvom načinu dostavljanja na svojoj teritoriji, osim ako akt treba dostaviti državljaninu države iz koje akt potiče.

Član 9

Svaka država ugovornica može, pored toga, upućivati akta organima zamoljene države koji su za tu svrhu određeni, preko svog konzularnog predstavnika.

Svaka država ugovornica može, ako to izvanredne okolnosti zahtevaju, koristiti diplomatski put za tu svrhu.

Član 10

Ako se država na čiju teritoriju se upućuje akt tome ne protivi, ova Konvencija ne isključuje:

- a) mogućnost da se sudska akta dostavljaju direktno licima u inostranstvu, putem pošte,
- b) mogućnost da sudski službenici, službena ili druga ovlašćena lica države molilje vrše dostavljanje sudskih akata direktno preko sudskih službenika, službenih ili drugih ovlašćenih lica zamoljene države,
- c) mogućnost da svako lice koje učestvuje u sudskom postupku izvrši uručenje sudskih akata direktno preko sudskih službenika, službenih i drugih ovlašćenih lica zamoljene države.

Član 11

Ova Konvencija neće sprečavati dve ili više država ugovornica da saglasno dozvole, u postupku dostavljanja sudskih akata, načine za dostavljanje akata koji su drugačiji od onih predviđenih u prethodnim članovima a, posebno, putem direktne komunikacije između njihovih nadležnih organa.

Član 12

Dostavljanje sudskih akata od strane zamoljene države, na zahtev države molilje, vršiće se bez naplate bilo kakvih troškova ili taksa.

Država molilja će snositi troškove:

- a) angažovanja sudskog službenika ili ovlašćenog službenog lica u skladu sa zakonom zamoljene države,
- b) korišćenja posebnog načina uručenja.

Član 13

I kada zahtev za dostavljanje ispunjava uslove utvrđene ovom Konvencijom, zamoljena država može odbiti da postupi po njemu ako smatra da bi postupanje moglo da ugrozi njen suverenitet i bezbednost.

Ne može se odbiti postupanje samo zbog toga što, po unutrašnjem pravu zamoljene države, predmetna stvar u vezi sa kojom se zahteva dostavljanje spada u njenu isključivu nadležnost ili što ta stvar po njenom unutrašnjem pravu ne može biti predmet sudskog postupka.

Centralni organ će u slučaju odbijanja odmah obavestiti podnosioca zahteva i državu molilju o razlozima za odbijanje.

Član 14

Svi nesporazumi koji mogu nastati u vezi sa prosleđivanjem sudskih akata radi uručenja rešavaće se diplomatskim putem.

Član 15

Kada je poziv ili sličan akt trebalo da bude prosleđen u inostranstvo radi uručenja u skladu sa ovom Konvencijom a tuženi se nije pojavio pred sudom, sudska odluka se ne može doneti dok se ne utvrdi:

a) da li je akt bio uručen na način predviđen unutrašnjim zakonom zamoljene države za dostavljanje akata licima na njenoj teritoriji u domaćim sporovima,

b) da li je akt zaista dostavljen tuženom ili je dostavljen na njegovu adresu na drugi način utvrđen ovom Konvencijom,

i da li je u bilo kom od ovih slučajeva dostavljanje ili predaja bilo izvršeno tako da se tuženom ostavi dovoljno vremena da se brani.

Svaka država ugovornica će biti slobodna da izjavi da sudija, bez obzira na odredbu stava 1. ovog člana, može doneti presudu i ako nije primljena potvrda o uručenju ako su ispunjeni sledeći uslovi:

a) da je akt bio prosleđen na jedan od načina koji su utvrđeni ovom Konvencijom,

b) da je istekao rok, što će u svakom konkretnom slučaju ceniti sudija, koji ne može biti kraći od šest meseci od dana prosleđivanja akta,

c) da nikakva potvrda o uručenju nije primljena i ako su iscrpljena sva raspoloživa sredstva da se potvrda pribavi preko nadležnih organa zamoljene države.

Bez obzira na odredbe prethodnih članova sudija može, u hitnim slučajevima, odrediti privremene mere i mere obezbeđenja.

Član 16

Kada je poziv ili sličan akt trebalo uputiti u inostranstvo radi uručenja u skladu sa odredbama ove Konvencije a presuda je doneta protiv tuženog koji nije pristupio pred sud, sudija ima pravo da tuženom dozvoli povraćaj u pređašnje stanje radi ulaganja žalbe ako su ispunjeni sledeći uslovi:

a) da tuženi, bez svoje krivice, nije blagovremeno primio na znanje akt kako bi imao dovoljno vremena da se brani ili sudsku odluku na koju bi na vreme uložio žalbu i

b) da tuženi izloži *prima facie* odbranu na suštinu tužbe.

Molba za povraćaj u pređašnje stanje može se podneti u razumnom vremenskom periodu po saznanju tuženog za presudu.

Svaka država ugovornica može izjaviti da molba neće biti prihvatljiva posle isteka roka određenog u izjavi, koji ne može biti kraći od godine dana od dana donošenja presude.

Ovaj član se neće primenjivati na presude koje se odnose na status i pravnu sposobnost lica.

Glava II

VANSUDSKA AKTA

Član 17

Vansudska akta koja su izdali organi i sudski službenici jedne države ugovornice mogu biti prosleđeni u cilju dostavljanja u drugu državu ugovornicu na način i u skladu sa odredbama ove Konvencije.

Glava III

OPŠTE ODREDBE

Član 18

Svaka država ugovornica može odrediti i druge organe pored centralnog organa kao i njihovu nadležnost.

U svakom slučaju, podnosilac molbe ima pravo da uputi zahtev direktno centralnom organu.

Federalne države mogu da odrede više od jednog centralnog organa.

Član 19

Ova Konvencija se ne protivi tome da unutrašnje zakonodavstvo države ugovornice predviđa druge načine uručivanja akata iz inostranstva na svojoj teritoriji, koji nisu predviđeni ovom Konvencijom.

Član 20

Ova Konvencija ne sprečava da dve ili više država ugovornica zaključe sporazum kojim će se utvrditi:

- a) da se ne zahteva dostavljanje akata u duplikatu iz stava 2. člana 3,
- b) da se ne postavljaju zahtevi u pogledu jezika iz stava 3. člana 5. i člana 7,
- c) da se ne primenjuje odredba stava 4. člana 5,
- d) da se ne primenjuje odredba stava 2. člana 12.

Član 21

Svaka država ugovornica će u vreme deponovanja svojih instrumenata o ratifikaciji ili pristupanju ili kasnije obavestiti Ministarstvo spoljnih poslova Holandije o sledećem:

- a) o nazivu organa u skladu sa čl. 2. i 18,

- b) o nazivu organa koji je nadležan da izda potvrdu u skladu sa članom 6,
- c) o nazivu organa nadležnog da prima akta upućena konzularnim putem u skladu sa članom 9.

Svaka država ugovornica će, ako oceni da je to potrebno, obavestiti Ministarstvo o:

- a) protivljenju upućivanja na način utvrđen u čl. 8. i 10,
- b) izjavama u skladu sa stavom 2. člana 15. i stavom 3. člana 16,
- c) svim izmenama u određivanju organa, protivljenjima i izjavama.

Član 22

Kada su članice ove Konvencije takođe članice i konvencija o građanskom postupku koje su potpisane u Hagu 17. jula 1905. i 1. marta 1954. ova Konvencija će zameniti u njihovim odnosima čl. 1. do 7. tih konvencija.

Član 23

Ova Konvencija ne isključuje primenu člana 23. Konvencije o građanskom postupku koja je potpisana u Hagu 17. jula 1905. ili člana 24. Konvencije o građanskom postupku koja je potpisana 1. marta 1954.

Odredbe ovih članova će se primenjivati samo ako su oblici opštenja identični sa onima koji su propisani ovom Konvencijom.

Član 24

Dopunski sporazumi strana ugovornica konvencija iz 1905. i 1954. se smatraju jednako primenljivim i prema ovoj Konvenciji, ako se ugovorne strane nisu drugačije sporazumele.

Član 25

Ne dirajući u odredbe čl. 22. do 24. ova Konvencija ne isključuje primenu ugovora koji sadrže odredbe o stvarima koje se uređuju ovom Konvencijom a čije su ugovorne strane države ugovornice ili će postati ugovorne strane.

Član 26

Ova Konvencija će biti otvorena za potpisivanje od strane država koje su bile predstavljene na Desetom zasedanju Haške konferencije za međunarodno privatno pravo.

Konvencija će biti potvrđena a ratifikacioni instrument će biti deponovan kod Ministarstva inostranih poslova Holandije.

Član 27

Ova Konvencija će stupiti na snagu šezdesetog dana od dana deponovanja trećeg instrumenta potvrđivanja iz stava 2. člana 26.

Ova Konvencija će stupiti na snagu za svaku državu potpisnicu koja je potvrdi šezdesetog dana od dana deponovanja njenog instrumenta potvrđivanja.

Član 28

Svaka država koja nije bila predstavljena na Desetom zasedanju Haške konferencije za međunarodno privatno pravo može pristupiti ovoj Konvenciji posle njenog stupanja na snagu u skladu sa stavom 1. člana 27. Instrumenti pristupanja će biti deponovani kod Ministarstva inostranih poslova Holandije.

Ova Konvencija će stupiti na snagu u odnosu na tu državu ako država, koja je potvrdila Konvenciju pre deponovanja tog instrumenta potvrđivanja, ne obavesti Ministarstvo inostranih poslova Holandije da se tome protivi u roku od šest meseci od dana prijema obaveštenja Ministarstva o pristupanju.

Ako nema takvog prigovora, Konvencija će stupiti na snagu u odnosu na državu koja joj pristupa prvog dana meseca koji sledi posle isteka poslednjeg roka iz stava 2. ovog člana.

Član 29

Svaka država može, u vreme potpisivanja, potvrđivanja ili pristupanja, izjaviti da će se ova Konvencija primenjivati na svim teritorijama nad kojima ima odgovornost u međunarodnim odnosima, ili za jednu ili više od njih. Takva izjava će imati pravno dejstvo od dana stupanja na snagu Konvencije u odnosu na odnosnu državu.

U svako doba posle toga, o takvim teritorijalnim proširenjima će biti obavešteno Ministarstvo spoljnih poslova Holandije.

Konvencija će stupiti na snagu u odnosu na teritorije na koje je proširena njena primena šezdesetog dana od dana prijema obaveštenja iz stava 2. ovog člana.

Član 30

Ova Konvencija će ostati na snazi pet godina od dana stupanja na snagu u skladu sa stavom 1. člana 27. kako u odnosu na države koje su je potvrdile tako i u odnosu na one koje su joj pristupile naknadno.

Ona će biti prećutno obnovljena svakih pet godina, ako ne bude otkazana. O svakom otkazu će se obavestiti Ministarstvo spoljnih poslova Holandije najmanje šest meseci pre isteka perioda od pet godina.

Otkaz se može ograničiti na određene teritorije na kojima se Konvencija primenjuje.

Otkaz ima pravno dejstvo samo u odnosu na državu koja ga je izjavila. Konvencija ostaje na snazi u odnosu na druge države ugovornice.

Član 31

Ministarstvo spoljnih poslova će obavestiti države iz člana 26. i države koje su pristupile u skladu sa članom 28. o sledećem:

- a) o potpisivanjima i potvrđivanjima iz člana 26,
- b) o datumu kada ova Konvencija stupa na snagu u skladu sa stavom 1. člana 27,
- c) o pristupanjima u smislu člana 28. i datumima njihovog stupanja na snagu,
- d) o proširenjima u skladu sa članom 29. i datumima njihovog stupanja na snagu,
- e) o nazivima nadležnih organa, protivljenjima i izjavama u skladu sa članom 21,
- f) o otkazima u skladu sa stavom 3. člana 30.

Ova Konvencija je potpisana od strane potpisnika koji su za to bili punovažno ovlašćeni.

Sačinjeno u Hagu dana 15. novembra 1965. na engleskom i francuskom jeziku čija su oba teksta podjednako verodostojna, u jednom primerku koji će biti deponovani u arhivi Vlade Holandije i čija overena kopija će biti dostavljena, diplomatskim putem, svim državama predstavljenim na Desetom zasedanju Haške konferencije za međunarodno privatno pravo.

PRILOG UZ KONVENCIJU

OBRASCI ZAHTEVA I POTVRDE O URUČENJU

--

Zahtev

za dostavljanje u inostranstvu

sudskog ili vansudskog akta

Konvencija o dostavljanju u inostranstvu akata u građanskim i trgovinskim stvarima, potpisana u Hagu 15. novembra 1965.

Identitet i adresa primaoca Adresa zamoljenog državnog organa

Dole potpisani molilac ima čast da dostavi, u duplikatu, zamoljenom organu niže navedena akta, sa molbom da ih u skladu sa članom 5. Konvencije, bez odlaganja dostavi licu kome je akt upućen, i to: _____

a) na način predviđen zakonom (član 5. tačka a) (1)

b) na sledeći poseban	
-----------------------	--

način (član 5. tačka b) (1)	

c) u slučaju potrebe, prostom predajom (član 5. stav 2) (1)

Moli se organ vlasti da dostavi ili preduzme mere radi dostavljanja molioocu jednog primerka akta sa priložima (1) i potvrdom o uručenju koja se nalazi na poleđini ovog obrasca.

Popis akata

Rađeno u		
dana		

Potpis/pečat

Kratak sadržaj akta koji se uručuje

Konvencija o dostavljanju u inostranstvu akata u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisana u Hagu 15. septembra 1965.

(Član 5. stav 4.)

Naziv i adresa zamoljenog državnog organa:	

Identitet stranaka (1)	

Sudski akt (2)

Priroda i svrha akta:	

Priroda i svrha postupka, prema potrebi, vrednost spora:	

Datum i mesto pristupanja sudu:	

Sudska vlast koja je donela odluku (2)	

Datum odluke (2)	
------------------	--

Naznaka rokova određenih u aktu:	

Vansudski akti (2)

Priroda i svrha akta:	

Naznaka rokova određenih u aktu:	

(1) Ako je potrebno, ime i adresa lica zainteresovanog za dostavljanje akta

(2) Precrtati nepotrebno

POLEĐINA OBRASCA ZAHTEVA

POTVRDA

Dole potpisani državni organ ima čast da potvrdi saglasno članu 6. pomenute Konvencije,

1. Da je zahtev izvršen (1)

– dana	
-----------	--

– u (mesto, ulica i broj)	
------------------------------------	--

– na jedan od sledećih načina predviđenih članom 5.:

a) na način predviđen zakonom (1)

b) na sledeći poseban način (1)	

Akta navedena u zahtevu uručena su:

– (identitet i svojstvo lica)	

– rodbinske veze, podređenost i druge veze sa licem kome je akt upućen	

2. Da zahtevu nije udovoljeno iz sledećih razloga (1):

Saglasno članu 12. stav 2. pomenute Konvencije moli se podnosilac zahteva da plati ili nadoknadi troškove specificirane u priloženom memoaru (1).

Prilozi:

Vraćena akta:		
Akta koja dokazuju izvršenje:		

Rađeno u _____, dana _____

Potpis i pečat

(1) Nepotrebno precrtati